

Številka zadeve: Up-799/13-19

Datum odločbe: 22.1.2015

Področje: kazenski postopek, nepristransko sojenje

Izrek: Sodba Vrhovnega sodišča z dne 30.5.2013 in sodba Višjega sodišča v Mariboru z dne 15.11.2012 se razveljavita in zadeva se vrne Višjemu sodišču v Mariboru v novo sojenje.

Dodatno: /

Odločitev: SOGLASNO 7:0

SAMO ZA: Mozetič, Sovdat, Deisinger, Jadek Pensa, Korpič-Horvat, Petrič, Pogačar (Klampfer ni glasovala)

Izločeni: Zobec

POVZETEK ZADEVE:

Pritožnik Mirko Žagar (stečajni upravitelj TAM-a) je bil s sodbo Okrožnega sodišča v Mariboru spoznan za krivega storitve kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja. Sodišče mu je izreklo kazen 3 let in 6 mesecev zapora. Sledila je pritožba na Višje sodišče, ki se je sklicevala na nepristransko sojenje na prvi stopnji, ter zaradi tega prenos krajevne pristojnosti na drugo sodišče. Višje sodišče je izpodbijani sodbi ugodilo samo v delu o kazni, vse ostale očitke je zavrnilo kot neutemljene.

Sledila je zahteva za varstvo zakonitosti na Vrhovno sodišče, ki je pritožbi delno ugodilo, in sicer je izpodbijano sodbo spremenilo v delu o premoženjskopravnem zahtevku, v ostalem je zahtevo za varstvo zakonitosti zavrnilo, namreč izražanje dvoma o nepristranskosti vseh sodnikov določenega sodišča naj ne bi pomenilo razloga za prenos krajevne pristojnosti na drugo stvarno sodišče.

Pritožnik je v ustavni pritožbi zatrjeval kršitve pravic iz 22. člena Ustave (enako varstvo pravic) in prvega odstavka 23. člena Ustave (pravica do nepristranskega in neodvisnega sodišča), ter prvega odstavka 6. člena EKČP. Glavni očitek pritožnika za zahtevo varstva zakonitosti se je skliceval na to, da je kazensko ovadbo zoper njega podalo Okrožno državno tožilstvo v Mariboru na Okrožno sodišče, katerega predsednik je bil istočasno glavni stečajni sodnik v stečajnih postopkih TAM-ovih družb, v katerih je kot stečajni upravitelj sodeloval pritožnik. Zato zahteva pritožnika po prenosu krajevne pristojnosti na drugo stvarno sodišče.

US je zadevo presojalo z vidika prvega odstavka 23. člena Ustave, ter ugotovilo kršitev pritožnikove pravice do nepristranskega in poštenega sojenja, ter obe izpodbijani sodbi razveljavilo in zadevo vrnilo Višjemu sodišču v Mariboru v novo sojenje, v katerem bo sodišče moralo upoštevati stališča te odločbe.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejeno				

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejeno				

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe		S			PS
ZA: vsi ostali	1	1	1		

V sodbi so prisotni samo elementi avtoritarne dimenzije.

Sodba: US v obravnavani zadevi ugotovi kršitev 23. člena Ustave, in sicer gre za kršitev posameznikove pravice do nepristranskega sojenja. Tako odločitev je US sprejelo ne na podlagi vprašanja, ali so bili sodniki Okrožnega sodišča v Mariboru pristranski, temveč na podlagi odgovora na vprašanje, ali so stališča, ki so jih sodišča sprejela pri odločanju o predlogu pritožnika za prenos krajevne pristojnosti, skladna s prvim odstavkom 23. člena Ustave.

Gre za **pozicijo 2**, težišče odločitve US kljub širokim pojasnilom pritožnikovega zagovornika o prenosu krajevne pristojnosti na drugo sodišče zaradi okoliščin, ki vzbujajo dvom o nepristranskosti vseh sodnikov naslovnega sodišča, ker je več sodnikov v različnih funkcijah sodelovalo pri »inkriminiranih stečajnih postopkih«, je bila ugotovitev US na koncu taka, da so zadevo sicer vrnili v novo sojenje, a s tem niso v celoti zaščitili posameznika nasproti sodnega sistema. US bi lahko o zadevi odločilo samo.

Nasprotna odločba: bi pomenila, da US ne bi ugotovilo neskladja z Ustavo. Pravica posameznika do nepristranskega sojenja bi bila v podrejenem položaju, zaščitil bi se obstoječi pravni red, avtoriteta sodišča bi bila pomembnejša, šlo bi za **pozicijo 5**.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	3	<i>US se sklicuje na ESČP in nekatere primere s podobnimi vsebinami, a tega ne uporabi kot odločilni argument za odločitev, da zadevo vrne v novo sojenje.</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	NC	<i>v obravnavani zadevi Vlada niti DZ nista bila poklicana za odgovor ali mnenje</i>